

allerede første Gang, da Loven blev vedtagen her, stemte imod den af visse Grunde, saa var min Stilling nu 5 Aar efter den samme; jeg kunde endnu ikke stemme for denne Lov, uden at den sit de to Bestemmelser med, og disse Bestemmelser blede jo ogsaa opstillede her i Salen og vedtagne. Dernæst undrer det mig meget, at det var netop dette ærede Medlem, som mindede om, hvad jeg havde sagt i Henseende til, hvorvidt det var noget stort Onde eller ikke, at Valgmenighedsloven kom til at løbe ud til den 1ste Juli; thi det ærede Medlem har selv ved 1ste Behandling gjort sig megen Umage for at oplyse os om, at dette var af mindre Betydning (Casse: Det er aldeles urigtigt!). Dernæst spjæde jeg til, hvad det ærede Medlem ogsaa glemte at anføre, at om ogsaa Loven løb ud til 1ste Juli og faldt bort, vilde den dog kunne holdes ude i lang Tid, idet den nuværende Tilstand ikke vilde kunne holdes ret længe. Jeg er ogsaa overbevist om, at naar vi faae en anden politisk Tilstand end nu, saa at de 3 Grene af Lovgivningsmagten komme til at staa paa en anden Fod med hinanden, vil denne Lov være en af de første, som vi ville kunne faae med de Tillæg, som ere nødvendige for, at jeg kan give den min Stemme. Naar det ærede Medlem havde været fuldstændig og ogsaa anført dette, skulde jeg ikke igjen have taget Ordet. — Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) skal jeg blot sige, at jeg har lagt Mærke til, at der, den Gang Loven var til Behandling i det andet Thing, syntes at være en ikke saa ringe Stemning for at optage i det Mindste et af de to Punkter, som jeg sætter saa megen Pris paa, at jeg ikke kan tage Loven uden dem. Saa snart imidlertid den høitagtede Minister havde talt, faldt ethvert Forslag i den Retning, og derpaa støtter jeg min Betragtning af, at det er Ministeren, der forhindrer Landstinget i at blive enigt med Folkethinget i denne Sag.

Berg: Jeg vil kun sige, at det forekommer mig noget mærkeligt, naar man nu henviser til, hvad den høitagtede Minister kunde saae i Sinde at gjøre, thi naar vi have haft 7 eller 8 Behandlinger om denne Sag, og Ministeren saaledes har haft Leilighed til at udtale sig om, hvad han vil, saa forekommer det mig, at vi maa være paa det Nene med, hvorledes Ministerens Stilling er. Ministeren har jo ikke lige overfor dette Spørgsmaal fulgt den Grundsaetning, at indtage en Sagtagers, en Tilskuers Rolle, hvilket ellers er anbefalet Ministerne ved visse høitidelige Leiligheder. Alt saa i dette Punkt ere vi ganske paa det Nene. Hvad nu det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) angaar, da kan jeg meget godt forstaa, at han er uenig med mig. Det begyndte han jo med at erklære, men det er for Vrigt overskødigt at meddele os det, thi vi ere

jo i Reglen aldrig enige; at vi ere uenige ogsaa her, er altsaa en Bestyrkelse af, at jeg er i Konsekvens med mine tidligere Udtalelser i denne Sag. Det ærede Medlem mente, at det skulde staa som et Vidnesbyrd om, at vi ogsaa her ville Alt eller Intet, idet vi fastholde de to Bestemmelser, der nu ere tilføiede Loven. — Ja, jeg skal dertil kun sige, at det vil forklare for Folket saa tydeligt som muligt, hvad dette „Alt eller Intet“ vil sige, naar vi hævde to saa ligefremme og selvfølgelige Grundsaetninger som dem; det er Tale om i denne Lov, nemlig Kirkerens Benyttelse og theologiske Kandidaters Ansættelse. Jeg har altsaa ikke Noget imod, at det ærede Medlem udfaater den Beskyldning mod dem, der stemme mod det stillede Forslag, at de ville „Alt eller Intet“, naar det kun saar en saa praktisk og let forstaaelig Forklaring, som det her faar. Faar det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Corn. Pedersen) ikke sit Forslag vedtaget, har han jo rig Anledning til gennem sine Benner paa den anden Side af Sagen at faae Forslaget vedtaget paa et andet Sted, og vi ere da nødfagede til at følge med.

Octavius Hansen: Jeg tror vortimod, at den ærede sidste Taler og jeg ere enige i alt Væsentligt med Hensyn til den foreliggende Sag, nemlig enige i at ønske Valgmenighederne en kraftig og frodig Udvikling. Spørgsmaalet er kun, om man skal være med til nu foreløbig at staa den gamle Valgmenighedslov ihjel, se Tiden an og forsøge, om vi ikke senere kunde faae, ikke alene hvad vi nu have, men Noget, der er en hel Del bedre. Ligeledes tror jeg, at vi ere enige om, at Forbringen paa Kirkebygning eller Beboehus bør forvinde, og det tror jeg ogsaa, at der er al Udsigt til, at vi kunne opnaa ved nu at lade Sagen gaa videre. Lige overfor det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) vil jeg bemærke, at det er Nøget, vi oftere have hørt udtale fra hans Side, at naar blot de to Thing kunde komme sammen og forhandle uden Minister, skulle vi nok blive enige. Her er nu en fortrinlig Leilighed til at prøve dette, nemlig i et Fællesudvalg, hvor Ministeren jo ikke staa imellem; kunne vi der blive enige, saa vil det ærede Medlem faae det mest eklatante Bevis for, at han har Ret i, at det kun gjaelder om at eliminere Ministeren, saa blive vi nok enige.

Fernansen: Hvis det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har Ret — hvad jeg tror; han har — i, at der er en Stemning i det andet Thing for at gaa ind paa i det Mindste et af de to Punkter, saa maa det være en væsentlig Grund for os til at lade Loven gaa i Fællesudvalg, og det skulde dog være bejhynderligt, naar det Fællesudvalg, som Thingene nedsette, blev enigt, om saa ikke den høitagtede